

มาตรฐาน 7S

1

แนวทางการกำหนดมาตรฐาน 7S

สอดคล้องกับ
นโยบาย

วิธีการปฏิบัติ
เข้าใจง่าย

ทุกคนพร้อมกัน
กำหนด

สามารถปฏิบัติได้
เหมือนกัน

เป็นผลดีกับทุก
คนและองค์กร

สามารถ
เปลี่ยนแปลงได้
ตามความ
เหมาะสม

มาตรฐาน 7S

2

ปัญหาการเขียนมาตรฐาน

1. คนเขียนไม่ได้ทำ คนทำไม่ได้เขียน
2. การตีความที่แตกต่างกัน
3. ภาษาเขียนและพูด
4. ลื่น รวบรัดเกินไป ไม่เข้าใจ

3

ข้อควรระวังและสิ่งที่ไม่ควรเขียนในมาตรฐาน

1. เขียนสิ่งไหนขนาดที่ยังไม่เกิดขึ้น
2. คำฟุ่มเฟือย ข้อความไม่ชัดเจน คลุมเครือ เป้าหมายคลุมเครือ
3. ข้อกำหนดยังขึ้นตรงกับบุคคลมากกว่าระบบ
4. สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นหรือเป็นแนวโน้มการตีความทำให้เกิดข้อขัดแย้ง
5. คำหรือข้อความซ้ำซ้อนในวิธีการทำงานที่กำหนดขึ้นแล้ว

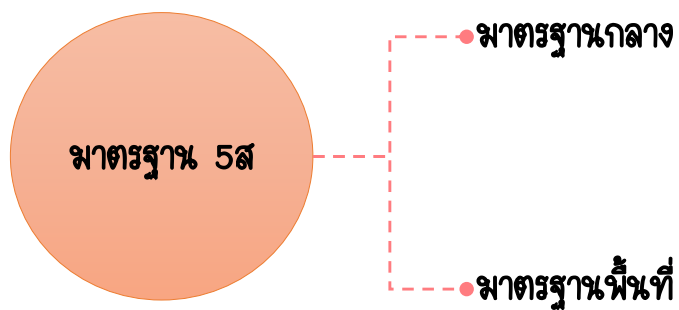
4

หลักการในการเขียนมาตรฐาน

5

รูปแบบของมาตรฐาน

6

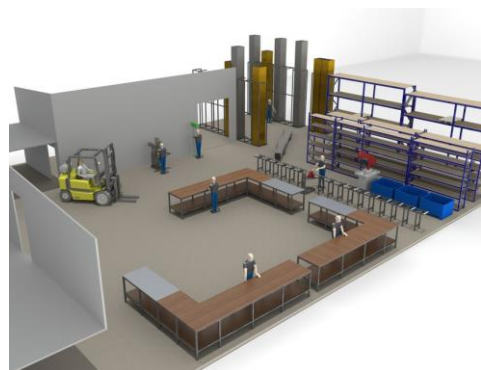
1. มาตรฐานกลาง : เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้เหมือนกันทุกพื้นที่

- เครื่องใช้สำนักงาน (คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องปรับอากาศ ฯลฯ)
- อุปกรณ์สำนักงาน (ตู้เอกสาร โต๊ะ เก้าอี้ บอร์ด)
- ห้องประชุม
- โรงอาหาร
- ที่จอดรถ
- ห้องน้ำ
- ห้องพยาบาล

7

2. มาตรฐานพื้นที่ : เครื่องมือ อุปกรณ์ ใช้เฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

- เครื่องจักรใช้ในพื้นที่ผลิต
- พื้นที่วางอุปกรณ์ เครื่องมือ
- พื้นที่วางสินค้า
- พื้นที่วางพาเลทเปล่า

8

ลักษณะของมาตรฐาน

1. มาตรฐานจัดเก็บ - เมื่อเลิกใช้งาน จัดเก็บที่ไหน อย่างไร
2. มาตรฐานใช้งาน - วิธีการใช้งาน คู่มือการใช้งาน
3. มาตรฐานบำรุงรักษา - วิธีการบำรุงรักษา ทำความสะอาด (หยดน้ำมัน เช็ดทำความสะอาด)
4. มาตรฐานความปลอดภัย - ป้ายเตือน ป้ายห้าม จุดอันตราย สายต่อตบเพลิง
5. มาตรฐานควบคุม - ระดับการจัดเก็บวัสดุสิ้นเปลือง สถานะของเครื่องจักร ปกติ ผิดปกติ

9

ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานกลาง

1. ศึกษา สืบค้น

2. ยกร่าง

3. ระบุ พิจารณา

4. ประชุม สรุป

5. ประกาศใช้

6. ส่งเสริม ปฏิบัติ

7. ประเมินผล ปรับปรุง

10

ตัวอย่างมาตรฐานกลาง

มาตรฐานจัดเก็บ

NAWAPLASTIC

รูปมาตรฐานพื้นที่

มาตรฐาน 5ส

มาตรฐานพื้นที่

พื้นที่ : เฉพาะ

ขอบเขต: ได้รทำงานภายในพื้นที่รับผิดชอบ

รายละเอียดมาตรฐาน

1. สถานที่ทำงานต้องสะอาด
2. ปฏิบัติงานได้วางระเบียบเรียบร้อย
3. ทรัพย์สินต้องแสดงหมายเลข
4. สัญญาณอุปกรณ์เครื่องใช้ต้องเป็นระเบียบ
5. เก็บชิ้นกับเข้าที่หลังใช้งาน
6. รับผิดชอบเจ้าของได้และทำทำงาน

มาตรฐานใช้งาน

มาตรฐานบำรุงรักษา

มาตรฐานความปลอดภัย

- จราจร จอดได้ชั่วคราว
- ห้ามเข้า
- ระวัง
- ห้ามวางสิ่งของ

มาตรฐานควบคุม

11

ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานพื้นที่

1. พื้นที่จัดทำ 3ส แรก

2. ประยุกต์ใช้ตามแนว VFP

3. จัดทำมาตรฐานพื้นที่

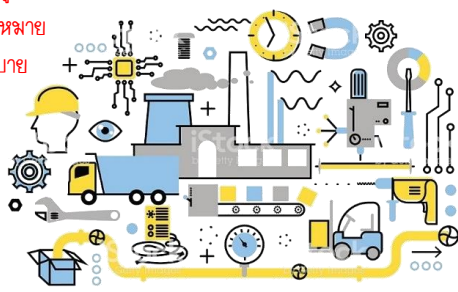
4. ทีมมาตรฐานกลางพิจารณา

5. ประกาศเป็นมาตรฐานพื้นที่

6. บรรจุใบหิ้วขอการตรวจประเมิน

7. ทบทวน ปรับปรุง ยกกระดับ

- ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์
- ไม่สอดคล้องเป้าหมาย
- ไม่ตรงตามนโยบาย

12

มาตรฐานจัดเก็บ

มาตรฐานความปลอดภัย

ตัวอย่างมาตรฐานพื้นที่

มาตรฐานใช้งาน

คู่มือติดตั้ง และใช้งาน กล้อง IP ของ Compro

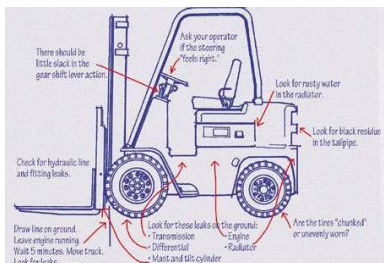
- ตรวจสอบคุณสมบัติ
- ตรวจสอบการเชื่อมต่อ
- การตั้งค่ากล้อง
- การตั้งค่าการเชื่อมต่อ
- การตั้งค่าการเชื่อมต่อ
- การตั้งค่าการเชื่อมต่อ
- การตั้งค่าการเชื่อมต่อ

2 USER MANUAL

มาตรฐานควบคุม

มาตรฐานบำรุงรักษา

การบำรุงรักษาแบตเตอรี่และข้อควรระวังในการชาร์จแบตเตอรี่รถโฟล์คคลิฟท์

- 1) อายุการใช้งานของแบตเตอรี่ขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งในการชาร์จ ดังนั้นควรชาร์จแบตเตอรี่ต่อเมื่อกระแสไฟใกล้จะหมดเท่านั้น และในการชาร์จแต่ละครั้งต้องชาร์จต่อเนื่องเป็นเวลา 8 ชั่วโมงติดต่อกัน ไม่ควรชาร์จแบบถอดเข้าถอดออก
- 2) บริเวณที่ใช้งานที่ชาร์จแบตเตอรี่จะต้องเป็นสถานที่ที่อากาศสามารถถ่ายเทได้ดี เนื่องจากในขณะชาร์จ น้ำกลั่นจะระเหยออกมาทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศได้หากอยู่ในที่อับ
- 3) ก่อนทำการชาร์จแบตเตอรี่ ต้องเปิดหน้าต่างลิ้นทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบระดับน้ำกลั่นว่าอยู่ในระดับปกติหรือไม่ และตรวจสอบสภาพปลั๊กไฟว่าอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ไม่ชำรุด หรือแตกกร้าว หรือถ้าชำรุดต้องดำเนินการแก้ไขก่อนทำการชาร์จ
- 4) จะต้องเสียบปลั๊กของแบตเตอรี่กับตู้ชาร์จให้แน่น เพื่อให้เกิดการอาร์คหรือข้อต่อของกระแสไฟ
- 5) จะต้องตรวจสอบขั้วแบตเตอรี่ สายไฟ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องของแบตเตอรี่ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์อยู่เสมอ ถ้าพบว่าขั้วแบตเตอรี่ และขั้วของแบตเตอรี่สกปรก มีขี้เกลือให้ทำความสะอาดด้วยน้ำร้อน และขัดให้แห้ง
- 6) ควรให้ช่างผู้ชำนาญตรวจสอบเช็คค่าแรงที่เหมาะสม และแรงดันของเซลล์แบตเตอรี่แต่ละเซลล์ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

รายละเอียดการดูแลรักษารถโฟล์คคลิฟท์ป้องกัน (แก๊ส-ดีเซล)

1. ผู้ใช้รถควรตรวจสอบระดับน้ำของหม้อน้ำ ทุกครั้งก่อนเริ่มการใช้งานรถ
2. ผู้ใช้รถควรตรวจสอบระดับของน้ำมันเครื่อง ทุกครั้งก่อนเริ่มการใช้งานรถ
3. ผู้ใช้รถควรตรวจสอบระดับน้ำกลั่นของแบตเตอรี่ ทุกครั้งก่อนเริ่มการใช้งานรถ
4. ก่อนการเริ่มใช้งาน และระหว่างใช้งานรถ ผู้ใช้รถควรสังเกตรอยรั่ว จุดรั่ว คราบน้ำ หรือคราบไขมัน ที่งานตัวรถและบนพื้น เพื่อที่จะสามารถแจ้งช่างและแก้ไขได้อย่างทันที
5. หลังการใช้งานรถ ผู้ใช้รถควรทำการทำความสะอาดทั้งภายนอกและภายในตัวรถ รวมถึงปาดตัวรถออกจาก เพื่อทำความสะอาด

มาตรฐานบำรุงรักษา

CLEANING DAILY VISUAL MAP

CHECKED	APPROVED

ใช้ Air Gun เป่า ทำความสะอาด Filter ต้องไม่สกปรก เพราะจะทำให้เกิด Alarm 2 Chuck ไม่สามารถจับงานได้

ทำความสะอาด Linear Feeder โดยใช้ Cotton Bud ชุบ Methanol เช็ด และต้องไม่มี d/v ตกค้างที่ Linear Feeder จะทำให้เกิดงาน Mix ได้

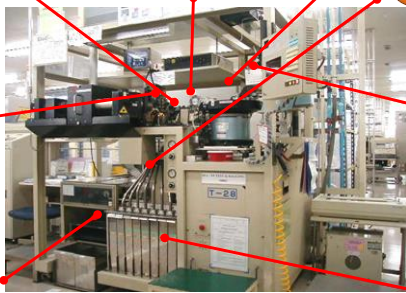

ทำความสะอาด Bowl Feeder โดยใช้ Air Gun เป่าและใช้เศษผ้าชุบ Methanol เช็ด และต้องไม่มี d/v ตกค้างที่ Bowl Feeder จะทำให้เกิดงาน Mix ได้

ใช้ Air Gun เป่า บริเวณ Sorting Unit ต้องไม่มี d/v drop เพราะจะทำให้เกิดงาน Mix ได้

ทำความสะอาด Chuck โดยการใส่ Bemcol ชุบ Methanol เช็ดให้สะอาด ต้องไม่มีฝุ่น จะทำให้มีสิ่งแปลกปลอมพบบ้างกับ OK Device

ทำความสะอาดโดยการใส่ Air Gun เป่าและต้องไม่มี d/v ตกค้างที่ Hopper จะทำให้เกิดงาน Mix ได้

ทำความสะอาดชุด Seal Unit โดยการใส่ Air Gun เป่า ต้องไม่มี d/v ตกค้าง จะทำให้เกิดงาน Mix ได้

ตรวจสอบและทำความสะอาด Bin Box โดยการใส่ Air Gun เป่า ต้องไม่มี d/v ตกค้าง จะทำให้เกิดงาน Mix ได้

มาตรฐานการทำความสะอาด		
ความถี่	ผู้รับผิดชอบ	วัสดุที่ใช้
1 วัน/ครั้ง	OPERATOR	เครื่องดูดฝุ่น, Air Gun, Bemcol, Cotton Bud, Methanol

ประโยชน์ของการสร้างมาตรฐาน

ลดความเสี่ยง เพิ่มความถูกต้อง

1. รักษาและปรับปรุง สภาพการทำงาน 3ส ให้เกิดความต่อเนื่อง
2. มีแนวทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน
3. สามารถปฏิบัติหน้าที่ทดแทนกันได้
4. พัฒนาความสามารถของพนักงานให้มี Multi skill ขึ้น
5. การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ตัวอย่าง :

Roland Roland Digital Group (Thailand) Co., Ltd
มาตรฐานกลาง
 Issued by : SS Standard Committee Page 1 of 56 Effective Date : 1st May 2017 Revision : 2

1. หมวดการใช้งานทั่วไป (General Standard)

1.1 โต๊ะทำงาน (Working Table)
หลักการและเหตุผล (Concept and Reason)
 1. เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพ, ความสะดวกสบาย, ลดเวลาในการทำงาน (เพิ่มความสะดวกสบาย) และปลอดภัยในการทำงาน
 2. เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และใช้พื้นที่ว่างจากโต๊ะได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 3. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกันในการใช้งานโต๊ะทำงาน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ขอบเขต (Scope)
 มาตรฐานโต๊ะทำงานของบริษัท

วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติ (Method and Procedure)
 1. กำหนดการจัดซื้อโต๊ะทำงานให้สอดคล้องกับงาน (เพื่อความสะดวกสบาย) ที่ลักษณะการใช้งาน โดยต้องคำนึงถึงขนาดโต๊ะทำงานให้สอดคล้องกับผู้ใช้
 1.1 โต๊ะกลม
 1.2. เก้าอี้และเก้าอี้พนักพิง
 1.3. มีขาโต๊ะทำงาน
 วิธีการพิจารณาซื้อโต๊ะทำงานต้องพิจารณาถึงขนาดของโต๊ะทำงาน **มาตรฐานโต๊ะทำงานทั่วไปใช้ตามนี้**
ข้อควรระวัง
 2. ระวังความปลอดภัยของโต๊ะทำงานอย่างใกล้ชิด เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

ข้อปฏิบัติ (Major Practice)
 "ต้องมีการตรวจสอบการใช้งานโต๊ะทำงานเป็นประจำ"

มาตรฐานของโต๊ะทำงาน Working Table Standard
 1. โต๊ะทำงานต้องเป็นโต๊ะเขียนและทำงานเอกสารอยู่ตรงกลาง โต๊ะปัดฝุ่นในบริเวณของการทำงานวางอยู่ (ยกเว้นเก้าอี้หรือเก้าอี้ที่เคลื่อนที่และวางโต๊ะไว้ใต้ 15 ซม. หนึ่งของข้างและด้านหลัง)

Roland Roland Digital Group (Thailand) Co., Ltd
มาตรฐานกลาง
 Issued by : SS Standard Committee Page 9 of 56 Effective Date : 1st May 2017 Revision : 2

1.5 อุปกรณ์สำนักงานส่วนกลาง (Common Stationery)

หลักการและเหตุผล (Concept and Reason)
 1. เพื่อความสะดวกในการใช้งานให้ถูกต้องตามการใช้งาน, ปลอดภัยในการใช้สิ่ง และเก็บรักษาสิ่งต่าง ๆ
 2. เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการทำงาน, เก็บสิ่ง และรักษาความปลอดภัย
 3. รวบรวมของมาใช้ในการทำงาน และให้เป็นที่ยอมรับของพนักงานทุกคน

ขอบเขต (Scope)
 มาตรฐานสำหรับอุปกรณ์สำนักงานส่วนกลาง (Common Stationery)

วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติ (Method and Procedure)
 1. สำหรับและเก็บรวบรวมอุปกรณ์สำนักงานส่วนกลาง จากพนักงานทุกคนในทีม
 2. จัดเก็บอุปกรณ์สำนักงานที่ใช้งานทั่วไป
 3. จัดเก็บอุปกรณ์สำนักงานที่ใช้งานเฉพาะ โดยใช้สีที่สอดคล้องกัน เช่น แดง, เขียว, ส้ม, ฟ้า, ขาว
 4. ของใช้สำนักงาน One Best
 5. จัดทำ Visual Display ที่ชัดเจนให้เห็นในสถานที่ทำงานและสถานที่สาธารณะที่พนักงานทุกคนสามารถเข้าถึงได้

ข้อปฏิบัติ (Major Practice)
 ของใช้สำนักงานให้เก็บไว้ในตู้ หรือกล่องที่ชัดเจนในบริเวณส่วนกลาง

อุปกรณ์สำนักงานส่วนกลาง
 1. ตู้เก็บอุปกรณ์สำนักงานใช้งานทั่วไป, โต๊ะปัดฝุ่น One Best, โต๊ะทำงาน, และเอกสาร
 2. ของใช้สำนักงาน ที่พนักงานทุกคนสามารถเข้าถึงได้

Roland Roland Digital Group (Thailand) Co., Ltd
มาตรฐานกลาง
 Issued by : SS Standard Committee Page 13 of 56 Effective Date : 1st May 2017 Revision : 2

ภาพตัวอย่าง ชั้นวางเอกสาร

ภาพตัวอย่าง ตู้เก็บสิ่งของ

Roland Roland Digital Group (Thailand) Co., Ltd
มาตรฐานกลาง
 Issued by : SS Standard Committee Page 10 of 56 Effective Date : 1st May 2017 Revision : 2

1.8 สิ่งพิมพ์เอกสาร (Document File)

หลักการและเหตุผล (Concept and Reason)
 1. เพื่อให้การจัดเก็บสิ่งพิมพ์เอกสารเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร
 2. เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหาเอกสาร, ง่ายต่อการเก็บ
 3. เพื่อให้ข้อมูลเอกสารชัดเจน (Visual Display) เมื่อมีเอกสารออกมา

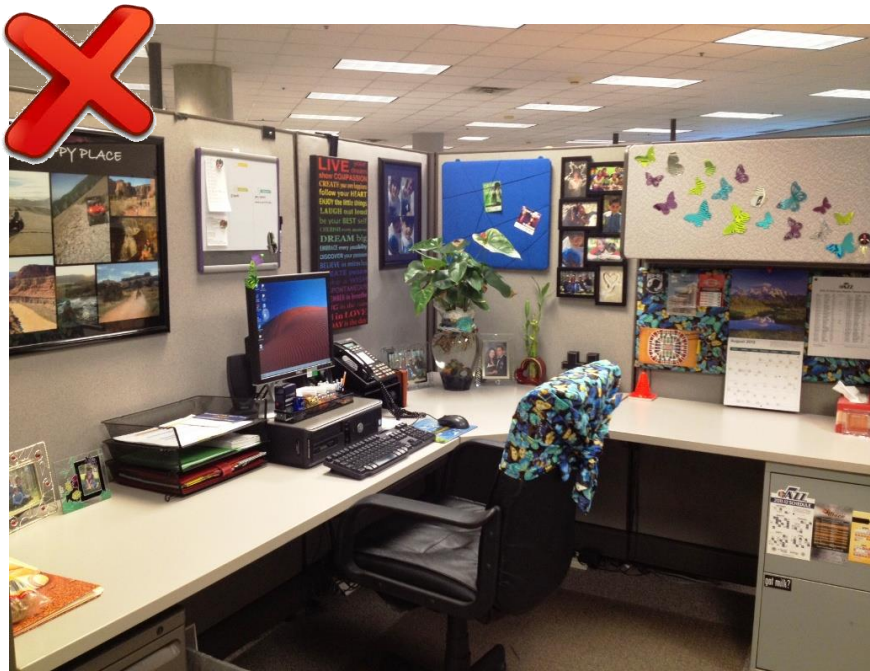
ขอบเขต (Scope)
 มาตรฐานใช้ใช้เอกสารสิ่งพิมพ์เอกสารที่ปกมีขนาดกระดาษ A4 เกือบ 1/3 ของหน้ากระดาษ A120 (ใหญ่) และ A125 (เล็ก)

ข้อปฏิบัติ (Major Practice)
 จัดให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกในการค้นหา หนีบสีชมพู หนีบ

วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติ (Method and Procedure)
 1. การวางเอกสารตามขนาดของเอกสารที่ออกเอกสารให้ถูกต้องตามขนาด
 2. จัดทำสีหนีบสีชมพูให้ตรงกับขนาด (ยกเว้นสีอื่น)
 3. การจัดเก็บสิ่งพิมพ์เอกสาร หนีบให้ตรงกับสีของกระดาษ
 - การจัดเก็บสิ่งพิมพ์เอกสาร หนีบให้ตรงกับสีของกระดาษ
 - การจัดเก็บสิ่งพิมพ์เอกสาร หนีบให้ตรงกับสีของกระดาษ
 4. จัดทำ Visual Display ที่ชัดเจนให้เห็นในสถานที่ทำงานและสถานที่สาธารณะที่พนักงานทุกคนสามารถเข้าถึงได้

ภาพตัวอย่าง สิ่งพิมพ์

2 ซม.			มาตรฐานสีหนีบ
	ตัวอย่างการ	ตัวอย่าง	สีหนีบ : ไล่ตาม Template สีหนีบ : ไล่ Font ตาม Template Size ตาม Template T:\SS\SS Common\SS Templates
	จัดทำ	การจัดทำ	ขนาดหนังสือ
12 ซม.	มาตรฐานเพิ่มเอกสาร	มาตรฐาน	สิ่งพิมพ์ที่ผลิตเอกสารกระดาษหนังสือพิมพ์ หรือ Code ในเอกสารสีหนีบ สีต่างหาก ซึ่งไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด
		เพิ่มเอกสาร	หมายเหตุ : สิ่งเอกสาร ส่วนงานที่รับผิดชอบ
1.5 ซม.	Department	Dep.	หมายเหตุ : เลขที่เอกสาร (Code)
1.5 ซม.	1	1	
	5 ซม.	3.5 ซม.	

ตัวอย่าง :

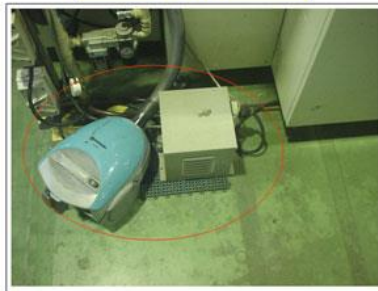

Before

After

การจูงใจให้ทุกคนทำตามมาตรฐาน

1. ให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ
2. ปรับปรุงเงื่อนไขที่มีการเปลี่ยนแปลง
3. สามารถเข้าใจได้ ไม่มีความซับซ้อน
4. ให้ความรู้
5. เหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานจริง
6. ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

ประโยชน์ของการสร้างมาตรฐาน

- รักษาและปรับปรุงสภาพการทำงาน 3ส ให้เกิดความต่อเนื่อง
- มีแนวทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน
- สามารถปฏิบัติหน้าที่ทดแทนกันได้
- พัฒนาความสามารถของพนักงานให้มี Multi skill ขึ้น
- การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

เสร็จตามเวลาที่กำหนด

ใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า

สรุป

สร้างมาตรฐาน (แนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน)

- ทุกคนต้องเข้าใจ ยอมรับ และนำไปปฏิบัติ
(มาตรฐานต้องเกิดมาจากการมีส่วนร่วม)
- มาตรฐานที่ดี ต้องเข้าใจง่าย ดึงดูดให้อยากทำตาม และปรับปรุงได้
- ลดความเสี่ยง ความผันแปร ความไม่แน่นอน
- ทีมงานทุกคนต้องสามารถทำงานแทนกันได้

